

Змістовий модуль 2. Засоби й методи режисури на ТБ

Тема 1. Особливості авторських та режисерських проєктів на телебаченні.

План практичних занять 1-3

1. Закони драматургії на телебаченні й режисерське рішення.
2. Сценарій і режисерська експлікація (трактовка авторського задуму). Правила переносу сценаріїв на знімальний майданчик чи «польову» зйомку.
3. Засоби реалізації зав'язки, розвитку дії, кульмінації та розв'язки.
4. Застосування принципу контрасту, контрапункту, конфлікту тощо.
5. Особливості серіального виробництва.
6. Технологія реалізації ситуаційних комедій, скітчкомів, теледрам, розслідувань тощо.

Практичне завдання: 1. Занотувати рекомендовану літературу.

2. Підібрати тлумачення поняття «режисерська експлікація» із різних джерел.
3. Підготувати виступ на тему «Особливості продакш-студій провідних вітчизняних телеканалів».
4. Завершити етап препродакшну та здійснити зйомку всіх компонентів авторського нарису.

Рекомендована література

Основна: 1. Алова Л. А. Режиссерская энциклопедия / Отв. ред. Г. Компаниченко. – М. : Издательская фирма Материк, 2002. – 221 с.

2. Карп В. И. Основы режиссуры / В. И. Карп. – М. : Самиздат, 2009. – 131 с.
3. Мастерство продюсера кино и телевидения [учебник] / Под ред. П.К. Огурчикова, В.В. Падейского, В.И. Сидоренко. – М. : Юнити-Дана, 2012. – 858 с.
4. Фрумкин Г.М. Телевизионная режиссура. Введение в профессию. [учебное пособие для вузов] / Г.М. Фрумкин. – М. : Академический Проект, 2009. – 137 с.

Додаткова: 1. Мащенко І. Г. Енциклопедія електронних мас-медіа: Т. 2: Термінологічний словник основних понять і виразів: телебачення, радіомовлення, відео, аудіо / І. Г. Мащенко. – Запоріжжя: Дике поле, 2006. – 511 с.

2. Лозовский Б. Н. Журналистика: краткий словарь. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://virlib.eunnet.net/metod_materials/jdictionary/
3. Уорд П. Композиция кадра в кино и на телевидении / П. Уорд / Пер. с англ. А. М. Аемуровой, Ю. В. Волковой под ред. С. И. Ждановой. – М. : ГИТР, 2005. – 196 с.
4. Филд С. Сценарий / Сид Филд. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/666110/>
5. Юткевич С. Контрапункт режисера / С. Юткевич. – М. : Искусство, 1960. – 448 с.

Тема 2. Функції режисера на телебаченні під час прямиоефірних програм.

План практичних занять 4-5

1. Драматургія студійної інтерактивної програми (на прикладі шоу-програм).
2. Режисерська робота під час репортажної зйомки чи репортажних включень під час новинних програм.
3. Робота над випуском інформаційних програм із декількома джерелами відеозображення. Взаємодія режисера, його помічника зі звукорежисером, його асистентом та освітлювачами.
4. Функції режисера під час ранкових ефірів на телебаченні.
5. Діапазон виражальних засобів телевізійних трансляцій під час прямих трансляцій.

Практичне завдання: 1. Занотувати рекомендовану літературу.

2. Підготувати 5 визначень поняття «програма» (інтерактивна, прямиоефірна, інформаційна).
- 3.

Рекомендована література

Основна: 1. Алова Л. А. Режиссерская энциклопедия / Отв. ред. Г. Компаниченко. – М. : Издательская фирма Материк, 2002. – 221 с.

2. Ангелов А. Практическая режиссура кино / А. Ангелов. – М. : Издательство «Deluxe», 2013. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://angelov.su/prakt_rej/
3. Карп В. И. Основы режиссуры / В. И. Карп. – М. : Самиздат, 2009. – 131 с.
4. Мастерство продюсера кино и телевидения [учебник] / Под ред. П.К. Огурчикова, В.В. Падейского, В.И. Сидоренко. – М. : Юнити-Дана, 2012. – 858 с.
5. Фрумкин Г.М. Телевизионная режиссура. Введение в профессию. [учебное пособие для вузов] / Г.М. Фрумкин. – М. : Академический Проект, 2009. – 137 с.

Додаткова:

1. Лозовский Б. Н. Журналистика: краткий словарь. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://virlib.eunnet.net/metod_materials/jdictionary/
2. Мащенко І. Г. Енциклопедія електронних мас-медіа: Т. 2: Термінологічний словник основних понять і виразів: телебачення, радіомовлення, відео, аудіо / І. Г. Мащенко. – Запоріжжя: Дике поле, 2006. – 511 с.
3. Теленков Д. В. Особливості телевізійної верстки / Д. В. Теленков. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2349>

Тема 3. Робота режисера над документальним телематеріалом.

План практичних занять 6-8

1. Художня публіцистика і режисерська майстерність.
2. Постановочна режисерська робота на ТБ.
3. Особливості режисерської роботи над фільмом-портретом, теленарисом, есе.
4. Взаємодія режисера та режисера монтажу (монтажером).
5. Підготовка монтажних листів та монтажних планів телефільму.
6. Поняття «екранний час» та образна структура телетвору.
7. Герой на екрані.
8. Деталі. Художні тропи і римовані кадри у телевиробництві.

Практичне завдання: 1. Здійснити редагування (монтаж), обробку звуку й под. самостійно зрежисованого телематеріалу.

Тема 4. Режисерська робота над пізнавальними телепрограмами.

План практичних занять 9-10

1. Постановочна режисерська робота на ТБ.
2. Ігрові та неігрові телепрограми та функції режисера в них.
3. Драматургія студійних і позастудійних програм.
4. Пластична культура режисера на телебаченні.
5. Режисер і продюсер на телебаченні: реалії вітчизняного сьогодення.
6. Роль режисера анімації та комп'ютерної графіки, режисера інтернет-програм та режисера мультимедіа у сучасному телепросторі.

Практичне завдання: 1. Завершити монтаж самостійно підготовленого телематеріалу та здійснити його художню обробку.

Тема 5. Практичне застосування режисерських знань і вмінь.

План практичних занять 11-12

1. Застосування технічних засобів телевиробництва та комп'ютерних технологій (програм редагування) в підготовці аудіовізуальної продукції.
2. Практична реалізація самостійної режисерської роботи: позитивні й невдалі моменти.
3. Дотримання технології створення телевізійних матеріалів при розробці режисерської концепції даної теми, законів драматургії та звукової палітри телебачення молодими режисерами.

Практичне завдання: 1. Підготувати до показу самостійно спродюсований теленарис.
2. Презентувати паперовий варіант відеороботи.
3. Підготуватися до самоаналізу вдалих й не вдалих моментів режисерської роботи.